



Profesor Barbara L. Wheeler w Krakowie

Agnieszka ŁUCIUK-WOJCZUK  <https://orcid.org/0000-0001-8332-1659>
Akademia Ignatianum w Krakowie
E-MAIL: agnieszka.luciuk-wojczuk@ignatianum.edu.pl

Ewa KLIMAS-KUCHTOWA  <https://orcid.org/0000-0002-4304-6047>
Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie
E-MAIL: ek_k@interia.pl

Muzyka – jest z nami, ludźmi, we wszechświecie. Potrzebujemy jej, poszukujemy, tworzymy ją, obcujemy z nią, a ona tworzy i kształtuje nas. Tak było od starożytności, a może jeszcze dawniej. Uważamy, że jest formą naszej kultury – rozwijamy ją, rozbudowujemy, cieszymy się nią. Jest z nami w terapii, w profilaktyce, w promocji zdrowotnej. Współlistnieje w naszej kulturze, tożsamości i istotowości. Dlatego tak wiele znaczy.

Główną bohaterką omawianego wydarzenia jest profesor Barbara L. Wheeler, ekspertka muzykoterapii ze Stanów Zjednoczonych. Spotkanie odbyło się w połowie marca 2022 roku – konkretnie 18 i 19 marca. Organizatorami były dwie krakowskie uczelnie, które mają silny związek z muzykoterapią, a mianowicie Akademia Ignatianum w Krakowie (AIK, Katedra Badań Muzyczno-Edukacyjnych) oraz Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie (AMKP, Podyplomowe Studia z Muzykoterapii).

Podczas wieloletniej pracy zawodowej profesor B.L. Wheeler była związana przede wszystkim z różnymi uczelniami amerykańskimi. Zajmowała się różnorodnymi zagadnieniami: muzykoterapią w problemach neurologicznych różnego wieku, w problemach klinicznych od dzieciństwa do starości, w uzależnieniach, w geriatrii. Współpracowała z Nordoff-Robbins Music Therapy Center w Nowym Jorku. W ostatnich latach, już w XXI wieku, pracowała

w University of Louisville w Kentucky oraz w Mountclair State University w New Jersey. B.L. Wheeler jest już emerytką na wspomnianych uczelniach, ale nadal naucza w Stanach Zjednoczonych oraz ciągle jest aktywną klinicystką i terapeutką.

Ponadto B.L. Wheeler dużo podróżuje. W trakcie swej bardzo interesującej drogi zawodowej była między innymi w Australii – University of Queensland (Brisbane), w Chinach, Japonii, Indiach, Afryce oraz, oczywiście, w wielu krajach Europy. W Polsce nawiązała liczne kontakty – najintensywniejsze z Akademią Muzyczną im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, ale także z Akademią Muzyczną im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu, z Uniwersyteciem im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz z Instytutem Psychiatrii i Neurologii w Warszawie.

Poza działalnością ściśle dydaktyczną B.L. Wheeler pełniła również przez pewien czas funkcję przewodniczącej American Music Therapy Association oraz dyskutantki w A World Forum for Music Therapy. Za swoje osiągnięcia w roku 2017 otrzymała nagrodę World Federation of Music Therapy, a w roku 2019 nagrodę American Music Therapy Association. Trzeba też wspomnieć, że B.L. Wheeler jest członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Muzykoterapeutycznego.

B.L. Wheeler jest autorką i współautorką bardzo wielu publikacji książkowych i artykułów dotyczących muzykoterapii. Wystarczy choćby wymienić: B.L. Wheeler (red.), *Music Therapy Research* (Gilsum: Barcelona Publishers, 2nd ed., 2005), B.L. Wheeler, K.M. Bruscia, „Overview of Music Therapy Research”. W B.L. Wheeler, K.M. Murphy (red.), *Music Therapy Research* (Dallas, Tx: Barcelona Publishers, 3rd ed., 2016) oraz pracę zbiorową wydaną w języku polskim: K. Stachyra (red.), *Podstawy muzykoterapii* (Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2013) z artykułem B.L. Wheeler zatytułowanym „Badania w muzykoterapii”.

Po przedstawieniu B.L. Wheeler czas przejść do informacji o wydarzeniu. Zostało ono zapowiedziane afiszem: Sesja naukowa: „Music Therapy – Music and Human Health. Clinical Practice and Research”. Jak wcześniej wspomniano, spotkanie odbywało się 18 marca w godzinach popołudniowych na sesji plenarnej w auli AIK, a także 19 marca w godzinach przedpołudniowych w Sali Kameralnej AMKP.



W sesji plenarnej wzięli udział przede wszystkim studenci AIK, absolwenci i studenci AMKP oraz osoby z innych ośrodków (Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie, Akademia Muzyczna w Rzeszowie, w których również prowadzi się muzykoterapię), a także inni zainteresowani. Na spotkaniu przedstawiono bogaty wachlarz badań z zakresu muzykoterapii oraz związaną z nimi pracę kliniczną. Prowadzono jakościowe i ilościowe rozważania dotyczące osób w różnym wieku i z różnymi problemami. Był także czas na indywidualne pytania i dyskusję na temat wszystkich poruszanych zagadnień.

Pierwszą część sesji wypełniły przeźrocza i filmy z różnych sesji (indywidualnych i zbiorowych) prowadzonych przez B.L. Wheeler z osobami wspomaganymi w różnym wieku i z różnorodnymi potrzebami. Przegląd obejmował zarówno sesje muzykoterapii biernej, jak i przede wszystkim aktywnej, z wykorzystaniem różnych instrumentów i rozmaitych pomocy. Ta część miała charakter ilustrujący i wprowadzający.

Druga część spotkania miała formę obszernego wykładu ilustrowanego przeźrocami (wykład był tłumaczony na język polski): „Music Therapy – Music and Human Health. Clinical Practice and Research”. Jedno z pierwszych omawianych zagadnień miało charakter wprowadzający i dotyczyło metody prowadzenia działań muzykoterapeutycznych. Przedstawiono cztery podstawowe części składowe procesu badawczego, a tym samym cztery główne obszary narracji.

1. Jasne, wyczerpujące i przystępne dla odbiorców ustalenie celu, specyficznego zakresu i zróżnicowanych charakterystyk podjętych działań.
2. Jednoznaczne i dokładne opisanie planowanej metodologii.
3. Specjalistyczne, ostre i wyraźne określenie oczekiwanych wyników.
4. Sprecyzowanie oczekiwanych wniosków oraz propozycje powiązania ich z ogólną wiedzą dotyczącą omawianego obszaru.

Ten klarowny, zaproponowany przez badaczkę wstęp metodologiczny poprzedził równie uporządkowany i przejrzysty przegląd przypadków (zaprezentowany w dalszej części wykładu). Na koniec B.L. Wheeler zasugerowała, by dane ilościowe porównywać z danymi jakościowymi, aby jak najszerzej i jak najbardziej



wnikliwie przedstawić omawianą problematykę muzykoterapii. Po wykładzie (który w całości wypełnił zaplanowany czas) pozostała jeszcze chwila na pytania i dyskusję, które zamknęły pierwszy dzień zebrania.

Całkowicie odmienny przebieg i charakter miało spotkanie w następnym dniu. Tym razem przeważali absolwenci i studenci AMKP oraz innych uczelni Krakowa. Włączyli się też wspomniani poprzednio goście z Rzeszowa. Grupa była więc mniejsza, a przebieg zebrania znacznie mniej formalny. Ze strony Akademii w tym dniu gospodarzem była Prorektor Akademii, profesor Małgorzata Sternal. Jak wspomniano, spotkanie odbywało się w Sali Kameralnej. Uczestnicy siedzieli swobodnie i każdy miał okazję opowiedzieć o swoich dotychczasowych działaniach w dziedzinie muzykoterapii i dalszych planach. Można było swobodnie zadawać pytania. Była to więc raczej rozmowa (nawiązująca także do wykładu z poprzedniego dnia), w której oczywiście uczestniczyła i odgrywała główną rolę profesor B.L. Wheeler.

Obydwa dni były bardzo interesujące oraz dostarczyły uczestnikom wielu refleksji, informacji i pomysłów związanych z ich dalszymi planami zawodowymi.